

1644
Nro 2. Fasc. 99.

T-H K.

I. 763/a

(Telj.)

Mod. I. 763/a
FRÖLICH DAVID
Magyar Országai Astronomus
KALENDARIA,
RIOMA,

Christus Urunk születése után

I 6 4 4

esztendőre;

Melly Bissextilis, az az, olly esztendő,
melly minden negyedik esztendő után a' Má-
tyás ugrását, avagy tóldalék napot elő-
hozza, és áll 366 napokból.

Magyar országra és Erdélyre szorgalmasan alkalmaztatott.

V A R A D O N,
SZENCI KERTESZ ABRAHAM.

V I R O
Nobilitate & Virtute
G E N E R O S O,
plurimarum rerum ex-
perientiâ
PRÆSTANTI,

Domino
J O N Æ B E N E D I C T I,
Sac: Cæs: Reg: Mttis: Aulæ Fami-
liari, nec non in partibus Regni
Hungarię Superioribus Arma-
turę Vice-Pręfecto.

*Domino Favitori & Amico suo jugiter
colendo
solenniter,
cum appreciatione salutis,
nuncupat*

A U C T H O R.

Ez (Bissextilis) esztendő számláltatik

Christus Urunk születése után 1644.

Világ teremtese után, 5593.

Vasárnapi bótú C B.

A' Farsang ez esztendőben 6 hét 2 nap.

A' Planeták és Jegyek magyarázatya.

☾ Hóld újsága	☿ Jó haj nyírás		
☾ Első negyed	♄ Jó tsótstúl el-válasz-		
☾ Hóld tölte	tani.		
☾ Utolsó negyed	♂ Jó fa vágás		
♂ Eér vágás jobb	♂ Jó vetés plántálás szá-		
♂ Eér vágás jó	raz földbe.		
♂ Jó kóppólyózás	♂ Jó vetés plántálás		
♂ Jó szerentses nap	nedves földbe		
♂ Szerentsetlen nap	R. Reggeli orát jegyez.		
☾ Purgatio jó	D. Dél után valót		
♊ Kos	♊ Bika	♊ Kettőf:	♊ Rák
♊ Orosz:	♊ Szűz	♊ Mertek	♊ Scorp.
♊ Lóvó	♊ Bak	♊ Vizönt:	♊ Halak

Januar. XXXI. Bold. A. O szér. Dec.

- 1 a Kis Kar. Nap n. 4. or. hives 22 más
 2 b Abel C 6. or. R. napok 23 nak
 * Christusnac Ægyptumba futásár: Matt. 2. 13.
 3 C Daniel Nap tām. 8. or. az u- 24 Nagy
 4 d Mathusal. + 8 a tolsone- 25 Kar
 5 e Simeon + 8 x Paz 7 gyed 26 Istv
 6 f Vizker. x □ ○ 7 zurzavarral 27 Ján
 7 g Julianus fenyeget 28 Ap
 8 a Erhárt (Bold. Afz. h. 29 Tha
 9 b Tileman. ● 9 o. D. Az ujság 30 más
 * Mikor Jesus vólna 12 esztendő, Luc. 2. v. 4.
 10 C Vizk. ut Rem. Pál + 8 havat 31 Syl
 11 d Honorata + 8 és fagylalo 1 Kis
 12 e Reinhold + 8 * 5 idöt 2 Ka
 13 f Hilarius + 8 x hoz ma- 3 rá
 14 g Felix x gával. 4 tson
 15 a Habacuc + 8 szeles 5 tul
 16 b Marcel. D 4. o. D. + napok 6 Ke

3 volt kysmarki predicator
 6 Jan: Jutt Batja l Nalam
 7 K. P. Marias Jones Ufol mumi v
 g. m. Batjan Tonal

19 Volt *Brigj Elias Nalam*

21 Mentem Szabolcska az *Urfor*
 23 Juttem omiet *Szabolcska* Ment *Sig. Vr. Jutukre*
 24 Juttem Szabolcska *kallat az Urfor* mentem

29 Volt *Forgaz Sig V. o Naga*
Kisfarkon
 30 Volt *Juan Vr Nalam*

* A Cánabéli menyeközörül, Johan. 2. v. 1.
 17 C2 *Vas. Vizk. ut. Antal* álha- 7 *reszt*
 18 d Prisca tatlan idő 8 *túl*
 19 e Sára *az hábo-* 9 *jo*
 20 f *Fábián Seb. az ru* 10 *Pál*
 21 g *Anglit fergeteg* 11 *Re*
 22 a Vince álhatatlan 12 *me*
 23 b Emerentiana *II. or. D. ho* 13 *te*
 * A szőlőmivesekről, Matth. 20. v. 1.
 24 C *Sept. Timoth. az szél* 14 *Nagy*
 25 d *Pál fordul. * 7. fol-* 15 *disz*
 26 e Polycarpus *naph. 9. o. há-* 16 *nós*
 27 f Chrysoft. *éj hosz. 15. o. boro-* 17 *An*
 28 g *N. Károly* 18 *tal*
 29 a Valerius *álhatat* 19 *lal*
 30 b Adelgunda *lan* 20 *Fáb*
 * A négy féle magról, Luc. 8. v. 4.
 31 C *Sexag. Cyrus 5. o. D. fagy* 21 *Ang*
 Orvosolni most jó és vért botsátani,
 Erre te-is kész légy jó számot tartani.

Febr. XXIX. Böjtelő. O szerént Jan.

- 1 d Brigitta **†** **8** **8** az időnek **8** 22 Vinc
 2 e Gyert. szent. B. Afz. gyakor **8** 23 bez
 3 f Balás Púsp. **†** **8** valto **8** 24 sent
 4 g Veronica szűz **8** az **X** zása **8** 25 Pal
 5 a Agota álhatatlan **8** 26 for
† 6 b Dorottya **8** változo **8** 27 du
 * A világtalan koldusrol, Luc. 18. v. 31.
 7 C Estom Rich. (Böjt elő az **8** 28 la
 8 d Salamon **8** 9. o. R. ujság ha **8** 29 ezt
 9 e Hus-hagyó ked. Ap. vas és **8** 30 mon
 10 f Hamy. fzer. **†** **8** feles idót **8** 31 da
 11 g Euphrosina Nap tám. 7 or. **8** 1 Bri
 12 a Eulalia Nap nyug. 4. o. igér **8** 2 már
 13 b Benigna nap hosz. 10. or. **8** 3 Ba
 * Jesus viteték a pusztában, Matth. 4. v. 1.
 14 C Invoc. Bálint **8** engedel- **8** 4 lás
 15 d Faustinus **8** 1. or. R. messebb **8** 5 Ag
 16 e Juliana **8** hosz. 14 or. napot **8** 6 Do

1 Feb. Sicut Furia et Sigillatorii
 2 Volem Berzudici
 3 Volem Berzudici et Volem Sum.
 19 Vmualis,

8 Feb. Lefen Berzudici et Volem V.
 Lakadalmi Berzudici et
 Volem az Volem
 10 Juttunk haza Berzudici
 11 Munka V. o. Nára Kismunka
 mellett, Krakko fli,
 18 Vot Kungli V Nalam

18 Utam Kunszj Vramat,

23 Votak az Vrak mint az Hov
man Nalam,

25 Volt az Teafalus is az
To porzi predicator nalt

- 17 f **Kánt.** Polycron: ismét 7 rot
18 g Concordia **az** havas 8 tyá
19 a Susanna idő 9 val
20 b Eucharis vetkezik 10 Ko
* A Cananeabéli asszony leányáról. Matt. 15. 21.
21 **C Remin.** Sophonias há- 11 lost
22 d **isz. sz. Pé.** **5. or. D.** bor- 12 ad
23 e Lázár 20 éo 13 ta
24 f **Mátyás** kedvetlen 14 Bá
25 g Proscopius napok 15 lint
26 a Victorinus zurza- 16 nak
27 b Claudianus * var 17 Ba
* Jesus ördögöt üz vala. Luc. II. v. 14.
28 **B Oculi** Mart. **az** bo 18 No
29 c Renatus mértékletes 19 nem
Hideg érelt italt most ne végy magadhoz,
Hogy egészségedre kárt valamint ne hozz.

B 4

Mart.

Mart. XXXI. Bőjtm. h. O s z e r. Febr.

- 1 d Albinus **C** o o r. D. t i s t a 20 bá
 2 e Simplicius **Bőjt közép** idő. 21 nom
 3 f Kunigunda az utolsó 22 mert
 4 g Adrianus **A** ne 23 Pé
 5 a. Friderik negyed 24 ter
 * J e s u s meg-elégét 5000 embereket, Joh. 6. v. 1.
 6 **B Latare** Gotfrid havas 25 Má
 7 c Perpetua **(Bőjtmás ho** lésse 26 tyást
 8 d Philemon 7. or. D. mér. 27 ké
 9 e Prudentius * tekle. 28 ná
 10 f Cyprianus tessébb 29 lá
 11 g Constantinus ég 1 Bőjt
 12 a **Gergely Pápa** 2 más
 * K i f e d d - m e g e n g e m k ö z z ü l e t e c a b ű n : J o . 8 .
 13 **B Judica** Ernestus erős 3 ho
 14 c Zachariás idő 4 ban
 15 d Christoph II. or. R. hoval 5 én
 16 e Gábor megele. 6 tsz

7 *Liszen Congregatio Hui*
1 forson az nap Jett Bv Balmtoe
 8 *Mont az fili. szim. kis malkas Bv.*
Wieg Balmtoe Afongommal,
 14 *Jut ismet haza Kymarkul,*
 12 *Kül ismet Kij az Gülsin*
az nap Juttuk az Fjip. elap Com
 14 *Liszen Congregatio Hui*
kötöttek az Juttuk az Fjip
 16 *Liszen Gjut az Kiem. saly fel*
ket az Fjip. elap Kiv az Varmeg. ut.

gyűjtök az Fjörölm Comisa
 17 Indultunk Kassara Jstuan Vval

29 Mintunk Kassara bi az Vrat
 az Nap lett az Fjörölmül szub

23 Mintunk Kassarul ismét hula
 foli. Hattunk Fokk maron az Nap
 jut az Fad Lomni Jara Bernard
 Andras az Hadnagjak Hingtorfa
 Fokk Jstuan V
 30 Jut Jstuan V o Nagy Kassara
 rull Jala

24 Jüttum Kassarul hula
 26 Jut Bazke Jstuan V o Nagy Jstuan V o Jstuan V o
 30 Hat Gull Jstuan V o Jstuan V o Jstuan V o
 Jstuan V o

- 17 f Gertrud Naptám. 6.o. gyét. 7 dá
 18 g Sándor nap hosz. 12.o. tetet. 8 lom
 19 a Joseph Tav. kezd. Aeqin. és 9 hogy
 * Es mikor közelgette volna Marth. 21. v. 1.
 20 B Palm. Matr. éjh. 12. or. se. 10 mi
 21 c Benedek Nap n. 6.o. leckel. 11 vel
 22 d Raphael 8 49 engedel. 12 Ger
 23 e Theodorik 11.o.R. mes. 13 gely
 24 f Nagy Tsót. Cafim. sebb. 14 sert
 25 g Nagy Pént. Bold. A. fog. na. 15 ne
 26 a Emanuel 8 pok. 16 vel
 * Es mikor el-mult volna a Szombat, Marc. 16.
 27 B Hufvét Robert szenved. 17 ké
 28 c Hufv. hetf. Málchus. kető. 18 vel
 29 d Hufv. kedd Eustaf. napoc. 19 Fets
 30 e Adoniás 8 5 hideg. 20 kés
 31 f Gedeon 10.o.R. ho. 21 Be

Mártiusban nedveség bővölködik testben,
 Te légy mértékletes italban ételben.

A 5

April

April. XXX. Sz. György O szer. Mar.

- 1 g Hugo   mértek 22 ne
 2 a Epiphanius letes 23 dek
 * Mikor azért estve lótt volna, Johan. 20. 19.
 3 **Quasim.** Christ. Ferd. ég 24 Szüz
 4 c Ambrus   folle- 25 Má
 5 d Æmilius   ges. 26 ri
 6 e Coelestinus   esőre 27 á
 7 f Aaron 4 or. R. ♂ az X 28 val
 8 g Liborius (Sz. Gy. h. hajlan- 29 al
 9 a Bogislaus do 30 mát
 * En vagyok az jó pásztor, Johan. 10. v. 11.
 10 **B Mis. Dom.** Ezech. fölleges 31 ólt
 11 c Leo idő 1 vi
 12 d Julius   * 7♂ szeles 2 rá
 13 e Ursus 11. or. D.   idő 3 gos
 14 f Tiburtz kelleme- 4 Am
 15 g Anastasia   tesnapok 5 brus
 16 a Malachiás az V   6 meg

2 Apr. Votam Az Varban Juan Vr.
Vendugi,

4 Apr. Gyulésimle az fegyedv
hazamhoz főtall,

15 Ap. Mont Forgus Sigmund
v. o. Nagy Lőrinc Jan által
Kisvárosban Varaban
16 Mont Balu Marton V. te
tem Haza fili,

12 Volt Bencsik V Farkasfal Kalamé
 13 Volt Bencsik János V ram Nat
 25 László Gyula
 26 Hoztak Szent György
 melyet Szentiványi Erőselet,

* Edgy kevesse és nem láttok engem Joh 16.16.
 17 B Jubil. Rudolph ♀ az II tiff 7 tán
 18 c Aeneas + ♀ ta 8 to
 19 d Hermogenes ♂ az 8 ál- 9 rult
 20 e Absolon Nap tām. 5 o. ha 10 az
 21 f Fortunatus Nap n. 7 o. tat 11 din
 22 g Cajus. ♂ 4 of. R. lan 12 nyé
 23 a Sz. György naph. 14 o. fél 13 túl
 * Mostan pedig el-megyek ahoz, Joh. 16. v. 5.
 24 B Cant. Albert ♂ j h. 10 o. sze- 14 Ti
 25 c Szent Márk ♂ h ♀ les és 15 bar
 26 d Ezechiás 8 hūvas 16 rtor
 27 e Anastasius ♂ 7 ido 17 kul
 28 f Vitalis + ♀ ned ves 18 dé
 29 g Reinmund ♂ 9 or. D. ido 19 az
 30 a Erastus + ♀ 20 al
 Most ingasd testedet, véredet bortsáffad,
 Szép tiszta napokon magadat tisztítsad.

—SS—

Majus XXXI. Pünk. O szerént Apr.

* Kérjétek és elvészítec, Johan. 16. v. 24.

- 1 **B Rog. Phil. Jac.** ☩ ☩ menydör. 21 föld
- 2 c Sigmond nap tām. 7 o. ges 22 re
- 3 d ☩ talál. ☩ ☩ fölle- 23 Györg
- 4 e Monica ☐ ♂ ♀ ☩ ges 24 Alb
- 5 f **Aldozo** ☩ az ☩ esős 25 Márk
- 6 g Aggæus ☉ o or. idő 26 hoz
- 7 a Juvenalis (Pünkösdi h. 27 zöld
- * Mikor penig el-jövénd a vigaszt : Joh. 15. 26.
- 8 **B Exaudi Sztanislo** szeles 28 bu
- 9 c Esaiás idő edgy- 29 zá
- 10 d Gordianus néhány 30 ért
- 11 e Gangolf ☩ ☩ ♂ ♀ napok 1 Phi
- 12 f Pongrátz ☩ az ☩ ☩ alát 2 lep
- 13 g Servatius ☩ 2 or. D. ☩ ☩ 3 kér
- 14 a Corona naphosz. 15 or. első 4 di
- * A ki engemet szeret az én beszédem. Joh. 14. 23.
- 15 **B Pünkösdi** Sophia ☩ ☩ alkohol- 5 Got.

5 Volt Horbat Christoff v Na
tim fl attam fo pöntnaky
10 pönt.

9 Lészen Gyulafinke

6 Maj attam az Felső Malmot ismét kúzig
hízi Szamot's attam Turanyky és Docher
vlt, Marattam volt adosa 7 fl 38 sz
Attam abból sumfy vlt 13 fl.

20 Maj Lőrincz Gyula-szent,

23 Maj volt János V. és Maria
fi. János V. az Vrnal,

26

Vr Napi an Tolik ki Etrudo

26 Etrudo az an János V. és
uel az Kertemut leg

27 utat az vrnal János V. az
gruntot il vrnal Kertemut

31 volt Sas Gabor Nal

16 c Pünk. hetf. Niceph. matos 6 Já

17 d Iünk. k. ej hosz. 9. or. idő 7 noft

18 e Kantor Ericus forgo se 8 Sztá

19 f Potentiana 9 az II lek 9 nisz

20 g Sybilla 10 az II változo 10 lo

21 a Valens 11 or. D. * 11 ko

* Vala a Phariseusok között edgy Johan 12. or.

22 B Trinit. Iona nedves 12 fcs

23 c Desiderius 13 idő 13 rút

24 d Antiochus * 14 14 hideg 14 ad

25 e Orban 15 alhatatlan 15 so

26 f Ur nap 16 idő 16 phi

27 g Ludolf 17 kő 17 a

28 a Wilhelmus 18 eső 18 zöld

* Vala edgy néminémü gazdag, Johan 16. or.

29 B Tr. Maximinus 19 4 or. R. 19 ih

30 c Vigandus Nap tám. 4 or. 20 ret

31 d Petronella 21 menydörgés 21 föz

Moltan az jó borral erősíts magadot,

Feleségedhez tarts méteketes módot.

Junius XXX Sz. Iván Oszterént Maj⁹

- 1 e Gottschalck kívána. 22 I
2 f Marcellinus tos napoc 23 lo
3 g Erasmus az * 24 na
4 a Darius 9 or. D. **Sz. Iván** 25 Or
* Edgy ember képsite nagy ratsorát Luc. 24. 16.
5 **B 2 Trin.** Bonifacius reckenő 26 bán
6 c Benigna hev- 27 nak
7 d Lucretia az seg 28 se
8 e **Medardus** ártal- 29 rel
9 f Gebhárt * mas 30 mé
10 g Rudiger idő 31 re
11 a Barnabás 1 nem
* Közelgetnek vala penig ő hozzá, Luc. 15. v. 1.
12 **B 3 Trin.** Olymp. 4 or. R. 2 mon
13 c Tobiás, Antal zápor eső 3 dot
14 d Elifaeus **Nap tám. 4. or.** men- 4 tak
15 e **Vid** dörgés 5 volt
16 f Justina forgo szél 6 meg

21 Jatt Zabolshy Múhely Vram
Zaky Vtut o Nagabul Valeghal

~~22 Jakkut Palatinus o Nagabul~~
~~23 Jakkut Palatinus o Nagabul~~
~~24 Jakkut Palatinus o Nagabul~~
~~25 Jakkut Palatinus o Nagabul~~
~~26 Jakkut Palatinus o Nagabul~~
~~27 Jakkut Palatinus o Nagabul~~
~~28 Jakkut Palatinus o Nagabul~~
~~29 Jakkut Palatinus o Nagabul~~
~~30 Jakkut Palatinus o Nagabul~~

- 17 g Montanus **Nap nyug 8 or.** 7 én
18 a Gratianus nehéz napok 8 né
* Legyetek irgalmasok, miképpen Luc. 16. 36.
19 **B 4 Tr.** Gerv. 10 o. D. mér- 9 kem
20 c Florentia **nap h. 16 o.** tékle- 10 hogy
21 d **Nyár k.** Rah. **nap leg h. tes** 11 Bor
22 e Achatius **éj hofz. 8 or.** zá- 12 bá
23 f Thaddæus por első 13 An
24 g **Körösfutó János** forgo 14 tal
25 a Elogius 8 szél 15 Vi
* Lón pedig mikor a nép rea tód Luc. 5. v. 1
26 **B 5 Tr.** Jer. az az 16 dát
27 c **László Kir.** 10 or. R. 8 17 meg
28 d Jofiás 7 2 tisztá 18 vág
29 e **Péter és Pál** 8 ég 19 ta
30 f Theodosius 4 2 20 sar

Ne borsáfd véreder, ha a' szükség nem kénitet,
Ne főzödj, az hévség meg-bántya testedet.

Jul.

Julius XXXI. Sz. Jac. Ószerént Jun.

- 1 g Theobald **Nap tám. 4 o.** ned 21 lo
2 a **Sarl. B. Afz. Nap ny. 8. or.** ves 22 já
* Ha fölyebb nem bővölködik a ti Matth. 5.
3 **B 6 Tr. Corn. nap hosz. 16 or.** 23 val
4 c Ulrik 6 or. D. **Sz. Jac. h.** 24 I
5 d Anshelmus **éj hosz. 8 or.** 25 vánt
6 e Antonius **Qaz m** alkalmas 26 Jan
7 f Elther **8** mérték 27 Lász
8 g Gellyén **+** letes 28 lo
9 a Cyrillus **✠ ✠** napok 29 Pét
* Jesus meg-elégét 4000 embereket, Marc. 8. I.
10 **B 7 Tr** Izrael **✠ ✠** mértékletes 30 Pál
11 c Eleonora **✠ ✠** kő eső 1 Szüz
12 d Henrik 10 or. D. **□ ○ ✠ ✠** 2 Má
13 e **Margit** menydörgés 3 ri
14 f Bonaventura **h**érség 4 a
15 g **Apost. ofzl.** **✠ ✠ ✠** 5 i
16 a Eustachius **Qaz** **✠ ✠** 6 gen
* Meg-osszátok magatokat a hamis Matth. 7. 15.

- 2 **Felvizit** Palatinus **V. o. Nagy József**
3 **Dal som** **Therz** **h** **Domini** **Therz**
igazul **Zita** **na** **robo**
5 **July** **adult** **Palatinus** **V. o. Nagy**
Bat **faluarul** **Liptó** **felu** **az**
Taborral
7 **Haut** **az** **Magyar** **tabor** **Szalot**
Stokolan **immun**, **az** **Szaloki** **Hatar**
18 **attam** **az** **Masovnak** **ifnut** **liobul** **roft**
Komvnik
18 **Ment** **Komvnik** **János** **Vran** **Kis**
marhul **az** **Hason** **mellol** **ofel** **Kor**
tai **ban**, **Sekai** **k** **alottak** **az** **Hason**
elot, **Nagy** **Halgata** **al** **az** **son**
xram **ahartak** **utrij** **di** **son** **avv**
tok **vizak** **Probalnj**

19 Mint Bakos Gabor v. az Hana
20 alat Tóphiz. fli. Taborbau
az Nap attam Szudaly Janak 7 ft
Toly Vera Gold mine

25 Timutukil Balagj Andray
V - o Nagat Kefmarbon
26 Muntak ar Kartanyok Srepi
Sim altal Lipto feli
28 Indutak ar m. lioh. hink
Lassara, an. gijily Sam ar
Hie to koh. Hie an V - o Nagat

17 B 8 Trin. Alexius   tiszta 7 a

18 c Rosina   szél 8 rat

19 d Marina ● 6 or.D. vész 9 fát

20 e Illyés   ♂   ☉   ♀ *efsóvel*   ♀   10 *gyűj*

21 f Braxedes * 74 ♀ elegy u tet

22 g Maria Magdol. ☉ az Ω 12 nagy

23 a Apollinaris 8 (Can. kezd 13 Mar

* *Az hamis Sáfárról* Luc. 16. v. 1.

24 **B 9 T** Christina tiszta 14 git

25 c Jakab Apostol 2 idō 15 A

26 d Anna 3. o. D. 1 vefze- 16 po

27 e Bertholdus delmes 17 sto

28 f Sigfrid * ♂ ♀ napok 18 lok

29 g Martha nedves 19 nak

30 a Abdon **Ej h. 9. o.** na- 20 Il
* Es Mihor hēgalatet vīlu. 7 ann 6 l

* Es Mikor közelgetet volna Jerus. Luc. 19. 41.

31 **Bio Tr.** Loth   pok 21 lyés

Agyadban közösködést, orvoslást most el-hadgy,
Meg-tört Anifumot, Sályát gyomrodnak adgy.

B

Augu-

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
Augst. XXXI. Kis Asz. h. Ofzer. Jul.

- 1 c Val. Sz. Pét. ♂ menydörgés 22 Mag
2 d Hānibal ♂ 5. o. D. Kis Asz. 23 dol
3 e Eleázár Ej h. 9. o. felleges 24 nak
4 f Dominicus ✝ ég 25 Jac
5 g Osvald menyűtő 26 An
6 a Ur szine vált. ♂ 7 ♂ kővek 27 ná
* Mondapenig nemellyeknek Luc. 18. 9.
7 B 11 Trin. Donatus menydör- 28 nak
8 c Cyriacus ♂ az II. 2 gések 29 a
9 d Romanus * 7 ♀ esső 30 ján
10 e Lórintz 6. or. D. szél 31 ly
11 f Tiberius meny- 1 Pé
12 g Clara 8 dörgés 2 ter
13 a Hildebertus ♀ az 1 kő-esső 3 szol
* Ackor meg-tére Tyrusnak Marc. 7. 31.
14 B 12 Trin. Athan. ✝ mértékl. 4 gál
15 c Nagy Bold. Asz szony idő 5 hív
16 d Ilaac ✝ 2 kő 6 ur

5 Jütt Ginz Ginter V Cassarul,

7 Kultur Cassara lumbat
15 Gaspas buak tte.
18 Mint smit Bakos Vran
Lipts keli, szombathelt vált
Prudicatora.

11 Jütt J/fean Vv kazu
Cassarul

5 Aug. V. felony V. Naga mny sagta
Murran Varat, latioriake mnta bi
az ezig mullut, Efeluten 2 ora tai ban
6 Augus. Vigan lalt az Vagan sok loiny
7 Augus. Valt agny bul
Nagymal, Jütt Manianal o

19 Munt Mariafi Janos v. kö-
vet/segben Lengyel király
fő az Főjén/letlen del. v.
nagy alapattal fűtök minifjan,

26 Volt Múzeumj Nalam
27 Volt Zsuan v. Nalam

Bilibaldus 4. or. 7. Af
Agapitus 4. or. 8. fra
Sebalous Nap tam. 5. or. 9. nak
Bernhár. Istv. kir. Nap n. 7. 10. Lő
Es fordulyán a Tanitványokhoz Luc. 10. 23.
13 Tr. Ruth 7. az II menyd. 11 rintz
Philib. 12 az III Can. vége. 12 Cla
Zachæus 13 h 13 szél 13 rát
Berthalan. 8. or. D. tista 14 nagy
Lajos Kir. Nap hosz. 14. or. 15 Má
Samuel Ej h. 10. or. zápor 16 ri
Ruffus 17 az IV 17 eső 17 át
A tiz poklos emberekről, Luc. 17. 11.
14 Trin. Agoston Föl há. 18 Ma
Janos fő vétele 19 borodot 19 gyar
Benjamin 20 20 idő 20 Ist
Rebeca 21 21 szél 21 ván
rá nem kenszerit a nagy szükfég téged,
e bortsás most fok vért, s-le sz jobb egéféged.

B 2

Sept.

17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31

Sept. XXX. Sz. Mihály h. O szér. Au

- 1 f **Egyed** 6.or.R. szept. 22 ver
 2 g Ephraim (Sz. Mihály h. 23 te
 3 a Salome 8. napok 24 Ber
 * Senki nem szolgálhat két Urat Matt. 6. 24
 4 B 15 Trin. Moses 25 ta
 5 c Nathanael 26 I
 6 d Magnus 27 szin
 7 e Regina 28 Ag
 8 f **Kis Aszszony** villa- 29 Jan
 9 g Bruno 10.or.R. más 30 nos
 10 a Jodocus 31 nál.
 * A' Naimi özvegyfiáról Luc. 7. 12.
 11 E 16 Tr. Athanasius 1 E
 12 c Valerianus 2 gye
 13 d Enoch 3 fá
 14 e 4 val
 15 f Nicodemus 5 di
 16 g Euphemia 6 ór

7 Temettük el Jpan vt
 Rudij Jpanvt

15 Mint töltözt Jpan Vó Kán
 17 Hancsán doct. Vmál
 egyet

Oktob. XXXI. Mind Sz. O fzer. Se

- 1 a Volkmar homalyos 21 Ma
 * A gutta útót emberről Matth. 9. 2.
 2 B 19 Tr. Volrád 22 alkal 22 thé
 3 c Jairus matos 23 nak
 4 d Ferentz ég 24 Gle
 5 e Fridbert mérték 25 von
 6 f Fides letes 26 szá
 7 g Spes 27 Koz
 8 a Charitas hajlo 28 ma
 * A Király fia menyeközöjéről Matt. 22.
 9 B 26 Tr. Dion. 29 Mi
 10 c Hiacynt: 30 hály
 11 d Burckhárt 1 fá
 12 e Maximilian 2 zik
 13 f Kálmán 3 most
 14 g Calixtus idő 4 Fe
 15 a Hedviga 10. o. D. 5 rent
 * A Capernaumi Királyi emberről, Matt. 4.

q leptak ul ismit 3 emiso
 mot az Vduarombul fiktis

6 Volt Sigmund V. 2
 Nagy Malam

25 Sigmund br Vándora Váram
Kisvárdán

30 Votum Bátorján
az Nap. csupán a sz. János
mat az oldal

17 7 a Lampert első 7 vér
* A' vizkorságos gyógyulásáról Szó: Luc. 14. 1.
18 8 B 17 Tr. Titus ♂ ⊙ ♀ zápor 8 Kis
19 9 c Januarius első 9 Asz
20 0 d Fausta Nap h. 12 or tiszta 10 szony
21 1 e Máthe 3. Ang. ⊙ tám. 6. or. 11 szü
22 2 f őlz kezd. ⊙ az = Æquin. 12 le
23 3 g Hofeas C 4. or. R. Δ ⊙ 7 13 szent
24 4 a Rupert ♂ ♀ ♂ mértékl. 14 Ke
* A' leg nagyobb parantsolatról, Matt. 22. 34.
25 5 B 18 Tr. Cleophas E j h. 12. or. 15 resz
26 6 c Eusebius ♣ Nap nyug. 6. or. 16 tet
27 7 d Cozma, Demiën ♣ tiszta 17 Lam
28 8 e Venczel ♣ ♣ ♣ ég 18 pert
29 9 f Sz. Mihály (Mind Sz. h. 19 ver
30 0 g Hieronimus ⊙ 10 or. D. 20 met

ol lakjál, hány köppölt, förödgy és légy tsinos;
yümölts, madár s-vád hus, édes must, most hasznos.

B 3

Octob.

19 Vótam Szatnikon Sig
mond vnnal

22 júl. - Nagy kaza

- 16 **B** 21 Trin. Gál Apát. erős 6 ma
 17 c Florentinus * ♀ idő 7 gá
 18 d Lucas 7 az hideg 8 ban
 19 e Ptolomæus szabásu 9 Die
 20 f Wendelinus nedves 10 nes
 21 g Orfolya napok 11 vi
 22 a Cordula 3.or.D. 12 zi
 * A Királynac szolgálival számvet Matt. 8. 28.
 23 **B** 22. Tr. Severinus 42 m 13 tón
 24 c Náthan 8 Nap tám. 7. or. 14 löt
 25 d Crispinus Nap nyug. 5. or. 15 töl
 26 e Demeter Naphoz. 10. or. 16 hál
 27 f Sabina Ej hofzsa 14. or. 17 nak
 28 g Simon Judás 18 Lu
 29 a Engelhart geség, 19 káts
 * Az ado pénzről, Matth. 22. 15.
 30 **B** 23. Tr. Theodora 5.or.D. 20 vót
 31 c Farkas 8 (Sz. Andr. h. 21 Or
 Mostan botsáthatod véredet bővebben,
 Madár, yád, s-kövér lúd hasznos ételedben.

Novemb. XXX. Sz. And. O fzer. Oct.

- 1 d **Mindszent** ✚ 8 álha- 22 so
 2 e **Minden lelkek** ✚ 8 tatlan 23 lyát
 3 f Theophilus △ 7 ♀ idő 24 vi
 4 g Otto ✚ **Nap tam. 7. or.** 25 téz
 5 a **Imre** . . . hideg 26 De
 * A' Synagoga Praefectus leányarul Matt. 9 18.
 6 **B 24 Tr.** Lenárt ♀ 42 fagy 27 met
 7 c Engelbertus 3. or. D. ro- 28 Si
 8 d Severus ✚ hano 29 mon
 9 e Theodor9 ✚ 8 ♂ ○ ♀ szél 30 né
 10 f Landolphus 8 ked- 31 tól
 11 g **Márton Püsp.** 8 vetlen 1 Mind
 12 a Jonás 8 idő 2 szent
 * A' Jerusaleml templomának puszt: Matt. 24.
 13 **B 25 Tr.** Beretzk □ ♂ ♀ 8 hó 3 kül
 14 c Obadiás ● 7. or. R. 4 de
 15 d Leopold 8 föl- 5 lm
 16 e Ottomar. **Nap h. 9. or.** há- 6 ré

10 Felt Fandz Tolz varul

11 Fmüt kulkm Tolzvara Jansit az
 Tolvolt,

18 Volt Batjam Ber. Balint v. Nalam
 Marias. Jany vrammal,

- 17 f Alphæus ☿ borodot ☿ 7 hez
 18 g Veickhárt ♂ ☉ 7 napok ☿ 8 hir
 19 a **Ersébet Nap hofz. 15. or.** szél ☿ 9 des
 * Az utolsó ítéletről Matth. 25. 30.
 20 **B 16 Tr.** Herman * tsendesz ☿ 10 ni
 21 c **Bold. Afz. béavat. ☿ 7. or. R.** ☿ 11 Már
 22 d Alphonfus ☿ idő ☿ 12 ton
 23 e Kelemen ♂ ♀ ☿ hajlan- ☿ 13 Be
 24 f Jofias ☿ do ☿ 14 retzk
 25 g **Katalin** ☿ ☿ ☿ kedvet- ☿ 15 nek
 26 a Conrad ☿ ☿ ☿ len. ☿ 16 hoz
 * Jésus szamáron mégyen Jerus. Matth. 21. 1.
 27 **B 1 Adv.** Jofaphat ☿ szél ☿ 17 jó
 28 c Guntherus tiszta ☿ 18 hirt
 29 d Eberhárt ☿ 11. o. R. **Kar. h.** ☿ 19 Er
 30 e **Szent András** hó ☿ 20 se

Tarts tisztán magadot, és ély fü-szerfzámmal,
 Fürödhetz gyakrabban, méz-fert-is jól igyál.

B 5

De-

Decemb. XXXI. Kar.h. Ofzer. Nov.

- 1 f Arnold mértékletes 21 bet
 2 g Candida szeles 22 Ci
 3 a Agricola és 23 Kel
 * Jegyek lesznek az Napban Luc. 11. 25.
 4 **B 2 Adv. Borbala**   havas 24 men
 5 c Abdiás   idő 25 Ka
 6 d Miklos   edgyné 26 tha
 7 e Sigbertus 2. or. R. hány 27 ri
 8 f Bold. Afz. fog. az na 28 ná
 9 g Joachimus pokig 29 töl
 10 a Judit mér 30 And
 * Keresztelő János mikor hallotta Matt. 11. 2.
 11 **B 3 Adv. Barlabás** ték 1 ór
 12 c Otilia letes 2 ven
 13 d Lucza 6. or. D. seb 3 dez
 14 e Kántor. Nicasius ég 4 Bor
 15 f Victor hora 5 bal
 16 g Ananiás baj 6 Mik

5 fut Brallungy Gaspar V. Lom.
 niava kőz ki rabulált Sz.
 p. 7 Varadul

PROGNOSIS ASTROLOGICA.

avagy

A' tsillagoknak hathatoságából,
edgyben folyásából, és tselekedő
erejéből való jóvendőlés;

Az

1 6 4 4

Eszkendőnek (melly Bissextilis)
minéműségéről, az Eclipsisekről, Ha-
dakról, Betegségekről, Föld és He-
gyek terméséről, az Eértz nemek-
nek reménségéről, &c.

Iratott

FRÖLICH DAVID

Magyar Országai Astronomus által.

Az Esztendőnek négy részeiről,
és elsőben

A' TELRÓL.

AZ *Astronomus*oc, avagy a' tsillagok járását
vizsgálók akar melly Telet-is nem az első
kemény időtől kezdik-el; hanem a' Napnak
az első Téli jegyben bé-lépésétől, melly jegy
nak neveztetik; (noha e' kívül-is vagyon
ket téli jegy, tudni-illik, a' és): Ez
bé-menettel a' mi időnkben minden eszten-
dőben léfzen 21 nap. *December*nec, melly Szent
Thamás Apostol napjának hivattatik. Es így
most az ban bé-lépik az ☉, 1643. eszten-
dőben, 21 napján *December*nec, tiz óra tajban
éjel, midőn a' mi egünkre a' Szűznek jele fel-
jött 11 gradussal, és a' Kettősök az égnek kő-
zepin 6 grad. és az nak jele le- szál 11. grad.
A' téli idő háborgo, szeles, és hoval bővöl-
kődő

kódó leszzen; Hidegségére nézve változo, azért nem kell ez idén fölötte félni, az hoszszu ideig edgymás után következő és tartó kemény Téltül.

A' TAVASZROL.

A' Tavaszt kezdik az *Astronomusok*, midőn a' ☉ a' ♈ nak jeleben megyen, mikor az éj egyenlő a' nappal; melly az Bissextilis esztendőben, ilyen peniglen az 1644 esztendő-is, (azaz, olly esztendő melly minden negyedik esztendő után az Mátyás ugrásat, avagy elő fordulo tödalék napot elő-hozza) gyakrabban leszzen 19 napján *Martiusnac*. Akkor a' ☉ el-éri a' ♈ nak jelét a' meg-nevezet *Martiusnac* 19 napján, 11 orakor éjel, midőn a' mi *hemisphaeriumunkra*, avagy, Felgömbölyegségü egünkre a' ♋ jele föl-jött 26 gradus. a' Delire penig a' ♋ 16 grad. és midőn a' mi *horizonunk* alá lepik a' ♋ nak 26 grad.

Ha

Ha az esztendőnek ez negyedgyében az eget környül tekintve vizsgálom, eszemben vészem, hogy a' következő Tavasz nedves leszzen, és árvizeckel s éjeli ártalmas hidegekkel bővölködő. Mindazáltal ottan ottan szelekis támadnak, mellyek a' földet száraztani és a' vizeket szálétani fogják.

A' NYARROL.

A' Nyár kezdetik-el az *Astronomusok* rendtartása szerint, midőn a' Nap leg-hoszfabb és az éj leg-rövidebb, az ☉ naka' ♋ ban való bé-lépésével. Az nap penig a' mi időnkben leg-hoszfabb *Juniusnak* 21. napján; és akkor megyen-bé az ☉ az ♋ ban, 2 orakor éjel; Az napkeleti égen a' ♋ nak 28 grad. lépven, a' Délin az ♋ nek 1 grad. a' Napnyugatín a' ♋ nak 28 grad.

A' Nyári idő először száraz és meleg leszzen, az után esővel, köcsővel, menydörgéscckel,

gégeckel, és menyűtő kőveckel elegyes, melly
a' földi veteményeknek nem kevés ártalmá-
val es kárával leszen.

A Z Ő SZ R Ő L.

A Z ősznek kezdeti akkor vagyon, mikor az
☉ a' ♄ ben megyen, és a' napot az ét-
szakával második ízben teszi egyenlővé: melly
a' mi időnkben az *intercalaris* avagy *Bissextilis*
éfsztendőkben, (a' minémű ez éfsztendő-is)
Septembernek 22 napján leszen. Es így ez éfsz-
tendőben a' ☉ az ♄ nek első *minutumját*
avagy punctumját 22 *Septembris* éri-el, 5 ora-
kor estve; midőn az mi egünkre az ♄ nek
22 gr. föl-jót, az ♄ nek-is ugyan annyi grad.
ala-ment, és a' ♄ nek az ég közepin 12 grad.

Tulajdonfága az időre nézve az ősznek fel-
háborodot és zürzavaros leszen, s a' takaro-
dásra igen alkalmatlan, és noha ottan ottan
tisztá idő-is fog-lenni, mindazonáltal az ned-
ves

ves és alkalmatlan napok fölllyúl halladgyák
a' kedves napokat.

AZ ECLIPSISEKRŐL.

E Z 1644 éfsztendőben tsak két Eclipsisek
lésznek az ☉ ban: mellynek edgyiket-is
mi nem láthattuk. Az első leszen *Martius*-
nak 8 napján, ezt meg-látták im ez Orízá-
gokban lakozo népek, ugy-mint Pervána-
ban, a' Déli Americában, Popajána, Bogata,
új Andalusia és Caribanában. Ackor mind a'
két világoseto állatok, az Hold tudni-illik és
az Nap közel vannak a' Sárkány-főhöz az Ha-
laknak 19 gradusában. Nagysága avagy men-
nyisége ennek küllyebb terjed 12 újnál, és így
az egész ☉ ban leszen a' fogyatkozás, tart-
majd három oráig.

Az utolsó Eclipsis leszen *Septembernek* első
napján; Az láttatik Syriában, Cyprusban,
Muscoviában, Africában, Asiában, az Napke-
leti

leti Indiában, Laponiában, az Euxinum tengere környűl, és a' Napkeletnek szomszéd tartományiban. A' Nap az Holdal edgyűt akkor közel vannak a' Sárkányfarkhoz, az nek 9 grad. Az nak tsak valami része lefzen homályban, tudni-illik 29 min. Tartófa térted tovább három óránál.

Mivel-hogy azért ez ban való fogyatkozások a' mi egünkön meg nem tetszenek: azoknak erejektől és ártalmas munkálkodásoktól sem kell tartanunk.

AZ HADAKROL.

EZ esztendőnek fő Urára avagy Gubernátorára úgy-mint az *Jupiterre* nézve békességet remélhetnénk: de mivel a' vér-szopo *Mars* ennek vicéje és tárfa; Innét széllyel az országokban, avagy új háborúságok veszedések támadnak, avagy az előbbieket *contingualtarnak* és főnn tartatnak. Leg veszedelmesebb

messebb idők penig léfznek imez napokban, tudni-illik *Januariusnak* 6, 16, és 23 napján; *Februariusnak* 17; *Martiusnak* 4, 12 és 30; *Aprilisnek* 25; *Majusnak* 18; *Juniusnak* 10, 15, és 26 napján; *Juliusnak* 12, és 19; *Augustusnak* 5, 22, és 28; *Septembernek* 1, 4, 22, és 24; *Octobernek* 10; *Novembernek* 9, 13, 18, és 23; *Decembernek* 4, 17, és 24 napján.

Ezek fölött penig súlyosban önti-ki erejét a' nak és nek amaz nagy és ritka *Conjunctioja*, melly a' felső 1643 esztend. *Februariusnak* 26 napján lótt, az nak vége és a' nak elei felé: Ez tsudálatos változásokat fog szerezni mind az *Ecclesiában* s mind a' *Politiában*. A' jó Isten szerelmes Fiaért mind azokat a' gonoszokat, mellyek abból reánk igen méltán következhetnének tavoztassa és fordítsa el; sőt igazgassa idvólságunkra.

AZ BETEGSÉGEKRŐL.

Holott ez egész esztendőben a' H, ki termé-
zeti szerint a' nyavalyáknak és betegsé-
geknek szörzője, a' J-nak jegyet, a' K-
el-foglallya és birja, fölötte felő hogy dög-
halált, gyujtovány hideglölést, fő bolondeto
hagymazt, aszszukorfagot, gyomor és has
fajást ne szörözzön. Es főképpen Pünkösdi és
Sz. Iván havában léfzen a' meg-nevezett nya-
valyáknak inkább nevedések, midőn J az ő
házában, ama' heves ~~ban~~ megyen, melly-
ben a' Saturnussal 10 Junii magát őszve fog-
lallya és *conjungallya*. Octoberben pedig és No-
vemberben Mars is a' Ráknak beteges és vajutt
jelét foglallya-el: és mint-hogy akkor lassu
az ő járása, így *operatioja* és tselekedő ereje-is
kissebb: az honnan a' nyavalyákban forgo
emberek-is könnyebben gyógyulnak-meg,
ha ideje korán illendő orvosságokkal élnek.

Nevezet

Nevezet szerint, veszedelmes napok ez eszten-
dőben ezek *Januariusnak* 23; *Martiusnak* 9: és
Septembernek 13 napjai; mellyekben a' Márs és
Saturnusi configuratiók a' sárt és *Melancholiát*,
az az, a' nehéz kedvőség szörző fekete ned-
veséget fel-indétták, és mind az iffiu f-mind
az öreg rendbéli emberekre halálos nyava-
lyákat hoznak.

A' Földi veteményekről.

Az tsillagoknak folyásából ebben az esz-
tendőben sem a' mezei sem pedig a' kerti
veteményeknek és gyümölcsöknek nem re-
ménlhettyük bőségét. Mert, noha Bójtmás
hava hufvétig ártalmára a' vetéseknek nem
léfzen; Sz. György havában-is mértékletes
napok léfznek *Cantate* Vasárnapig: Pünkösdi
hava mindazáltal zurzavaros és hideg léfzen:
ez a' virágozó fákban és veteményekben kárt
téfzen: Sz. Iván hava-is kedvetlen idővel ijeszt,

íkváltképpen *Medardus*, Vid, és Sz. János nap-
tájban. *Juliusban* az aratás kezdetin a' vetések
kő-efsővel és egyéb égi háboruval bántarnak;
de *Augustusban* kedvesebb időt várhatunk; Ur-
szine változása, Sz. Lórintz, és Birtalan nap-
jait ki-választván. *Septemberben* a' kerti gyü-
möltsők jó eleve meg-bántatnak. De ha az Ur
parantsolatiban járándunk, ezek a' fenyegető
tsillagzások semmi ártalmunkra nem lesznek.

A' Bornak terméséről.

A' melly szólók Húsvét tájban fakadnak, a'
Onak és Hnak *Conjunctioja* azoknak ártani fog hidegségével: Hnak és Onak *conjunctioja* is kétsőbben, ugymint *Cantate* Vasárnap tájban azon gonoszszal fenyegeti a' szólós gazdákat. *Majus* tsudaképpen viseli azonokhoz magát Orban napig, mikor hideg kő-efsővel támad ellenek. Ugyan azt várhatták *Juliusban* Margit nap tájban. Ehezképest *Augustus-*

gustusban és *Septemberben* alig vehetik-fől magokat. *Octoberben* penig az honak utolsó negyedgyében valami eddig meg-maradot, újabb alkalmatlan időckel bántatik. Ugyannyira, hogy ez esztendőben-is igen bő szüretet ne reménlhessünk.

Az Éértz nemeknek avagy Metallumoknak reménfégéről.

Közönfeges és természeti *Directora* az Éértz nemeknek a' *Saturnus*, ki egyenes járással *Augustusig* az *Metallumoknak* bővebb jóvedelme felől jó reménféget nyújt: de a' következő holnapokban majd haszontalan fáradságok lesznek a' Bányászoknak, kiváltképpen az On környül. A' fejer on bővebbetke lesz; A' vas mind *Novemberig* bővön találattik; A' Rézbányákban hejában munkalkodnak, kiváltképpen *Septemberben*, a' több hol-

napokban boldogabb előmenetelt várhatunk;
Az elevenkénese *Martiusban*, *Juliusban*, és *Novemberben* meg-fogyatkozik; Az arany és ezüst Télben edgyaránt és közep szerint mutatya magát; Tavaszszal az arany bővebben az ezüst szűkebben találtaik; Nyárba ellenben az ezüst bővölködik az arany fölött; őszel kitsin bizodalom lehet az arany felől nagyobb az ezüst felől. Ez esztendő azért leg-bővebb lesz a' Fejér ón és Vas. Az értz kerefők pedig ójják magokat azokban a' napokban, az hól a' *Calendariumban* imez fekete jeletskeg találtaik: és ellenben akkor örüllyenek midőn azon jelt de vörös festéckel talállyák, és ezt egész esztendő által eszekben tarttsák.

Az

Az Hóldnak külömböző járásából függő házi, mezői és kerti Regulák.

1. **A**Z barmokat, ugymint ókróket, juhokat, disznokat, &c. kell leverni midőn az Hóld nevelkedik, és sokkal jobb ízű, jobb fővő, f-nedvesebb lesz azoknak húsá. Azok a' barmok erősebbek-is pedig, mellyek az Hóld nevelkedésekor ellettetnek, azoknál mellyek apadásakor avagy Hóld fogytára.
2. A' folyovizeket és halastókat nem az utolsó hanem az első negyedben, avagy inkább újságban kell meg-halászní, mert akkor az halak és rákok kővebbek és jobb ízűek.
3. Az kályhas és fűtő kementzék tsináltására való agyagot Hóld apadásakor, ugymint két avagy három nappal az újság előtt kell áfatni jó reggel nap fel-jöte előtt; Mert ha Hóld nevelkedésekor tselekeszed, pthrútskóket nemz és hoz az agyag magával.

4. A' kővérféget, hájat, és egyéb féle firt, mint az óznek f-akar mi állatnak velejét-is Hóldtóltekor gyűjtőged, f-megál és el-tart.

5. Ellenben az vajat Hóld fogytára jobban és hamarébb készéthedd; a' melly vajat penig készitesz midőn a' Hóld nevelkedik, kiváltképpen Hóldtóltekor, hamarébb el-senyved és avasodik.

6. Az újságban gyűjtőgetett tyukmonyak nem könnyen vesznek-meg.

7. Az élő fátskákat és gyümöltshozo ólto ágakat avagy tsemetéket az első negyedben, és az újság után kell óltani és edgyhelyből másban plántálgatni.

8. Az épületre való fát Hóld apadáskor kell le-váogatni, azonképpen a' kőveket-is akkor kell törteni.

9. A' kerti gyümöltsöket Hóld fogyásában avagy apadásában szedgyed.

10. A'

10. A' gabonát és lisztet, mellyet fokáig kell tartani, az utolsó negyedben óroltesd.

11. A' Hóld midőn nevededik akkor süsse-nek a' kenyér sütők, mert a' tészta akkorban hamarébb meg-kel és jobban nevededik.

12. A' mezőt az utolsó negyedben ganéjazzad, hogy annyi konykoly és haszontalan fű abba ne nevedegyék.

13. Az arpát, buzát és borsót, avagy Hóldtóltekor avagy hamar az után vessed. A' rost az utolsó negyedben.

14. A' melly mezőben lent akarasz vetni, midőn a' Hóld fogy akkor szántsad.

Az bőségnek Istene mind ezeket áldgya és szentelje meg; ez esztendőt is boldoggá, gyümöltszózóvé, egészségsé békeségsé és idvőségsé tegye, Fiának a' Jesus Christusnak érdeméért, Amen.

S O K A-

S O K A D A L M A K,

Felső és alsó Magyar Országban,
és egész Erdélyben-is.

JANUARIUS.

Kis Karátson napján: Lótsén, Aszalón, Székelyhidon, Váriba, Egerszegen, Verbon, Pátzán, Makfalván. *Vízkeresztre:* Hanosfalván, Sz. Györgyön, Varadon, Beszprinbe, Szerentsen, Karaszán, Rimaszombatba, Szenczen, Lelezt, Zilahon, Arva nagy falun, Váshelt, Magyar Baratba, Kéztelen, Tekébe, Simádon, Boros Jenőbe, Tsehbe, Kis Egerszegen. *Vízkereszt után 1. Vasarnap:* Piskolton. *Remete Pálra:* Nitrán, Hadadban, Terebesen, Deretsken. *Hetfőn:* Kőhalomba, Sebenbe, Kismarjába. *Antal napján:* Debreczenbe, Tapoltsán. *Piroska napján:* Szerdahelt.

dahelt. *Fabian Sebestyenre:* Cassán, Báthorba, Hufzton, Eörményesen, Mosoczon. *Vince napján:* Tallyán. *Septuages. Vasarnap.* Büben. *Pál fordulására:* Kis Sebenbe, Ungvárat, Diófzegen, Nagy Szőlőst, Gónczón, Galgoczon, Bánfihunyadon, Prógyén, Szétsénbe, Podolinczon, Vépbe, Nagy Megyerén, Bőszörmenbe, Hibe. *Károly napján:* Eperjést. *Sexagesim:* Bábba, Verebelyen, Salloba.

FEBRUARIUS.

Gyertya szentelőre: Szakmár Németibe, Pápán, Nagy Mihályba, Sztropkon, Szombathelyen, Kőrmenden, Szeredbe, Maroton, Eteden, Putnokon. *Balas napján:* Székelyhidon, Gyaluba, Szent Groton. *Agotha nap.* Belyénesbe. *Dorottya napján:* Károlyba, Szikízon, Arva Nagy falun, Terfztinán, Korponán. *Esto mihi avagy Hushagyo Vasarn.* Kalloba,

ba, Etzelbe, Váradon, Besztertzén. *Hus hagyó kedden* után való pénteken: Tsepregbe. *Invocavit* avagy *Quadrages.* Késmárkon, Német Barabá, Sopronba, Nagy Szombatba, Nagy Vásonba, Kőszegen, Segesváratt, Kóhalomba. *Balint napján*: Varanon, Berzevitzén, Thasnádon, Lófontzon, Páporzon, Egerszegen. *Susanna napján*: Défen, Dioszegen. *Reminisce-re Vasárnap*: Kőrmesinbe, Salloba, Szent Miklóst, Kézdi Váfarhelt, Illyefalván. *úszóges Szent Péter napján*: Bártfán, Nagy Gyórott. *Mátyás napján*: Szeplibe, Kőröszturon, Zemlénbe, Szent Mártont. *Oculi Vasárnap*: Nitran, Nagybányán.

M A R T I U S.

Böjt középe: Szepesvárallyán, Iglon, Székelyhidon, Margitán. *Letare Vasárnap*: Góntzón, Nagy Sároft, Szebenbe, Pofonba, Radnoton, Denge-

Dengelegen, Vajdahunyadon, Galgoczon, Rohontzon, Simegen, Sajtoskádón, Deretskén. *Gergely Pápanap*: Pápán, Beszprinbe, Szétsbe, Sajó szent Peteren, Erdődön, Ketskémén, Kolosváratt, Szent Groton, Kőrmenden, Tsornán, Tartsán, Dioszegen. *Judica Vasárnap*: Piskolton, Lóson, úrmént, szent Agotán, Nitran. *Követkőző Tsótörtőkön*: Maros Váfarhelt. *Gertrud napján*: Kisvárdába, Rosnon, Sajtoson, Bábba. *Virág Vasárnap*: Ujhelybe, Putnokon, Ungvárat, Hethárfon, Berekszázba, Mádon, Afzalón, Kóhalomba, Also Kubinba, Magyar Barabá, Simegen, Német Ujvaratt, Udvardon, Szőlgyénbe, Ikervaratt, Hegykőn, Bőszőrménbe. *Benedek nap*: Szerentsen, Kőröszturba, Liszkán, Leleszt, Váfarhelt. *Nagy kedden*: Bánfihunyadon. *Nagy szerdán*: Nagy Gyórott. *Nagy tsótörtőkön*: Szántón, Sztropkon, Száíz Med-

Medgyesen, Keszten, Verebél, Nitrán, Salloba, Aranyas Medgyesen, Tsepregbe, Vááros Naménba. *Nagy Pénteken*: Szent Gothárdon. *Boldog Afzszony fogant*: Tokajba, Bátorba, Szólóft, Pápán, Kőrmenden, Miskén, Szántón. *Husvét hetfő*: Olasziba, Darotzon. *Husvét kedd*: Basingba. *Gedeon nap*: Sárospatakon.

APRILIS.

Quasimodogen: Tót Ujhelybe, Kőrmenden, Vépbe, Bereihalomba. *Ambrus nap*: Tállyán. *Misericord Dom. Vas. nap*: Sellyén, Salloba, Verebél, Kis Szebenbe. *Tiburtz nap*: Hanosfalván. *Szent György nap*: Szerentsen, Szent Györgyön, Somlyon, Rimaférsbe, Tsengerbe, Debreczenbe, Krompákon, Nagy Szombatba, Szilot, Nagy Szólóft, Szétsenbe, Szombathelyen, Tihanba, Maroton, Suránba, Buzásba,

Buzásba, Munkátson, Száz Sebest, Kézdi Váfarhelt, Makfalván, Belényesbe. *Cantate*: Kínésen, Makfalván.

M A J U S.

Rogat: avagy *Vocem Juc*: Bátorba, Jászón, Búbe, Szászkeizden. *Phil. Jac.* Cásán, Szikszón, Tekeben, Tapoltsánt, Szent Gothárdon, Sopronba, Galgoczon, Szakmárt, Komáromba, Murai Szerdahelt, Tsornán, Ditsó szent Mártont, Karaszán. *Sz. + talál*: Németibe, Tartsán, Szebenbe, órményesen, Váfolyon. *Aldozo előtt v. Szerd*: Szerdahelt. *Aldozo*: Szepes Várallyán, Pósonba, Rosnon, Sztropkon, Kísvárdában, Deretskén, Keszten, Vépbe, úrmént, Simegen. *Exaudi*: Sárospatakon, Sz. Miklóson, Magyar Barabba, Salloba, Szólgyénbe, Pápotzon, Tsepregbe, Liblon, Enyeden, Tsik Szeredaba. *Staniszlo*: Szétsenbe, Nagy Mihályba, Tartzalt, Ungváratt, Thafnádton,

nádon, Karaszán, Dioszeg, Hadadba, Ret-
tegen, Losontzon. *Gordian*: Piskolton. *Pün-
köst*: Hanofs falván, Károlyba, Trentsinbe,
Galántán, Galgotzon, Somlyón, Papán, Dio-
szegen, Tsótörtök helyen, Karaszán, Apá-
tiba, Perlakon, Regedébe, Sz. Mártont, Szep-
siba, Váradon, Gyöngyőfőn, Hethárfon. *So-
phia*: Szétsbe, Székelyhidon. *Pünkösti hetfőn*:
Tapoltsánt, Bazingba, Nyéken, Boknyán.
Pünkösti kedden: Fogarasba, Szászvárafon, Sz.
Miklóst. *Szerdán*: Kismarjában. *Szent három-
ság Vasárnap*: Eperjést, Kőrmenden, Eteden,
Mosótzon, Sz. Gothárton, Karaszán, Beth-
lenbe, Dioszeg, Illyefalván, Kőröszturba,
Pápán, Nyárhidon. *Orban nap*: Szentzen, Sá-
gon, Hethárfon. *Ur napján*: Rimaszétsbe,
Cásán, Brassóba, Nitrán, Loson, Váriba,
Sztropkon, Győrbe, Keszten, Szombathe-
lyen, Leván. *Szent háromság 1. Vasárnap*. Kőrm-
enden, Marosvásárhelt.

JUN.

JUN IUS.

Szent hároms. 2. Vasárnap: Segesváratt, Kú-
küllőváratt, Zolyomon. *Szent háromság 3. Va-
sárnap*: Kézdivásárhelt, Szent Agóthán, Kom-
jatin. *Vidnap*: Kifvárdába, Lotsmánt, Egersze-
gen, Deretskén. *Keresztelő János napján*: Bárt-
fán, Kis Szebenbe, Nemet Baratba, Tokajba,
Aranyas Medgyesen, Szőlőst, Jolván, Kőr-
menden, Szeredbe, Afzalón, Tot Vásonba,
Sajtos kádon, Szent Groton, Alvinczen, Tor-
dán. *László Királynap*: Sárospatakon, Lisz-
kán, Tapoltsánt, Tallyán, Szerdahelt, Ha-
dadba, Debreczenbe, Mádon, Tekébe. *Péter
Pál nap*: Szerentsen, Sajo szent Péteren, Tsen-
gerbe, Komaromba, Galgoczon, Nagy Vá-
somba, Vépbe, Maroton, Homonnán, Kor-
ponán, Bontzhidán, Örményesen, Pruszkon.

JULIUS.

Sarl. Boldog Aszszony nap: Gónczón, Vara-
non,

D 2

non, Újhelybe, Bátorba, Székelyhidon, Podolintzon, Pápán, Kőrmenden, Miskén, Maroton, Nitrán, Berentsen, Radnoton, Lofontzon. *Margit nap:* Sopronba, Kőröszturba, Szentzen, Fűreden, Nemet Újváratt, Szepsi-be, Szánton, Rima Szombatba, Ostiafszony falván, Sellyén, Rohonczon, Radistyánba, Tótvásonba, Szász Medgyesen, Dioszeggen, Sztropkon, Zilahon, Margitán. *Apost. ofzlása:* Nagy Sároost. *Alexius:* Majtinban. *Illyes nap:* Erdőd Bélteken, Belényesbe, Fogarasba. *Maria Magdol nap:* Tapoltsánt, Szétsbe, Szikfzon, Szalkán, Tsepregbe, Jenőbe, Hadadba, Szerdahelt, Sz. Gothárton. *Sz. Jakab nap:* Lőtsén, Ungvárat, Nagy Szombatba, Naménba, Kőszegen, Szakmár Németiben, Bószórménybe, Kóhalomba. *Sz. három. 8 Vasárnap:* Szétsénbe. *Hetf.* Nitrán. *Anna:* Tokajba, Törnán, Ketziben, Kőrmenden, Enyeden, Hunyadon, úrógdón.

AUGU-

AUGUSTUS.

Vasas Sz. Péter nap: Trentsinbe, Terebést, Arva nagy falván, Vajdahunyadon. *Úr színe változása:* Szerentsen, Kőröszturba, Nagy Megyeren, Majtinba. *Lórintz nap:* Eperjést, Galgotzon, Sz. Mártont, Prógyen, Dioszeggen, úrógdón, Beszprinben, Gőnczón, Posonba, Tsengerben, Bátorba, Keszitelen, Pápotzon, Ketskemeten, Leleszt, Kolosvárat. *Nag Bold. Aszszony nap:* Calsán, Debreczenbe, Iglon, Szakmárt, Nagy Mihályban, Pápán, Magyar Barabba, Szeredben, Somlyon. *Következő Vas. Sz. Gothárton. István Kir. nap:* Varanon, Beszerménybe, Nagy Bányán, Défen, Kúköllő Várat, Darotzon, Hufzton, Galántán, Vépbe. *Bertal. nap:* Kőröszturba, Sz. Mártont, Győngyösön, Mádon, Sztropkon, Szászlebesben, Kőrmenden, Rohontzon, Szilot, Simegen, Keszibe, Samarjába, Szőlgyénbe, Légrádon,

D 3

Murai Szombatba, Béteken, Maros Ujvárat.
Anshelm. nap: Sááros Patakon. *Agoston nap:* Bazingba. *János feje vétele nap:* Hethárson, Szétsénbe, Tót Vásonba, Rimaszombatba, Nagy Senken, Deretskén.

S E P T E M B E R.

Egyed nap: Bártfán, Szentzen, Galgotzon, Váradon, Kisvárdában, Ujhelyben, Josván, Váriban, Német Ujvárat, Sz. Groton, Nyárhidon, Visken, Egerszegen, Tornán. *Kis Aszfony nap:* Szepesvárallyán, úrmént, Győrbe, Szikszon, Pápán, Szombathelyen, Tordán, Debreczenbe, Fogarasba, Simándon. *Jóvó Vas.* Nagy Szombatba. *Szent ✕ emelése:* Kélmárkon, Károlyban, Dioszegen, úrógdón, Kőröszturban, Prógyén, Margitán, Mádon, Nagy Szebenbe, Leleszt, Kis-szebenbe, Lofontzon, Vásonba. *Eufemia nap:* Piskolton. *Mathe Ev:* Tokajban, Ovárat, Krompákon, Sarlo-

Sarloban, Kőrmenden, Kőrmefinbe, Sz. Miklóst, Mosotzon, Kefztelyen, Szerednyén, Bajomban. *Kozma Demjén:* Hanosfalván. *Szent Mihály nap:* Szakmárt, Ungváratt, Rimaszétsbe, Zilahon, Pofonba, Galgotzon, Léván, Székelyhidon, Lifzkán, Jászon, Maroton, Tsepreghe, Nagy Vásonba, Váfarhelt, Németibe, Eteden, Fejérvárat.

O C T O B E R.

Ferentz nap: Szánton, Váradon, Komáromba, Szászfároft, Udvarhelt. *Dienes:* Debreczenben. *Kálmán nap:* Thállyán, Terebest. *Gál nap:* Lótsén, Tasnád, Enyeden, Vácson, Deretskén. *Lukás nap:* Szászkizden, Tsengerbe, Nagy Mihályba, Váriba, Trentsinbe, Kőrmenden, Lofon, Nitrán, Apatiban, Sitken, Szenczen, Dioszegen, Bószórményben. *Orsolya nap:* úrógdón, Rimaszombatba, Kőszegen, Tsótórtókbe, Bontzhidán. *Demeter nap:* ján:

ján: Pápotzon, Tokajban, Murai Szerdahelt, Námenba, Németiben, Hadadba, Varfánt, Tornán. *Sim. Jud. nap:* Szólóft, Belényesbe, Magyar Baratba, Szőlgyénbe, Ováratt, Egerszegen, Monorán, Alfo Lindván, Kézdi Váfarhelt.

NOVEMBER.

Mind Szent nap: Hanosfalván, Szerentsen, Károlyba, Szepfibe, Putnakon, Berzevitzen, Dioszegen, Berekszáft, Hibe, Zilahon, Brasfoba, Maroton, Légrádon, Regedébe, Borosjenóbe, Szakmár: Németibe, Homonnán, Kolosvárat, Galgoczon, Szilot. *Imre nap:* Kis Várdában, Német Baratban, Ujhelyben, Piskolton, Aranyas Medgyesen, Vépben, Ságón, Margitán, Tekébe. *Lenárt nap:* Segesváratt, Keszthelen. *Márton Púspók:* Sároft, Iglon, Szikszon, Zilahon, Mádon, Bábba, Szőlgyénbe, Radistyába, Kőrmenden, Keszibe, Terstinán,

nán, Sz: Mártont, Pátzán, Tasnádön, Tartsán, Maros Váfarhelt, Szerdahelt, Kis Senken, Szétsben, Martiántzon. *Utánna való Váfarnap:* Szálfhalomba. *Beretz:* Sz: Groton. *Hétfön:* Nagy Bányán. *Ersebet:* Cassán, Bátorba, Comjatin, Szakmárt, Nagy Gyóróft, Sopronba, Leleft, Josván, Simegen, Thuron, Hufzton. *Katalin:* Kőröfturban, Alfo Kubinban, Bánfihunyadon, Hethárfon, Ketskemetén, Verebél, Rohontzon, Bétsbe, Tsornán, Tsák-Tornyán, Alvintzen, *András:* Eperjést, Debreczenbe, Trentsinbe, Rosnon, Szombatelt, úrmént, Palasnokon, Egerszegen, Váfaros Naménba, Liszkán, Medgyesen, Réh Comáromba, Deretskén.

DECEMBER.

Borbála: Károlyba, Mádon. *Miklos:* Szakmárt, Nagy Szombatba, Tapoltsán, Karaszán, Tordán, Lipto sz. Mikloft, Száfsvároft,

Vajdahunyadon, Beszprinben, Sajo Sz. Pétert, Szánton, Lublyon, Német Ujvaratt, Nagy Megyeren, Simándon, Fogarasban, Murai Szombatban. *Bold. Aszsz. fozant*: Kis-marában, Pápán, órményesen, Miskén. *Otilia nap*: Piskolton. Berethalomba, Boros Jenőbe. *Advent. 3 Vasárnap*: Comjatin, Bábba, Szőlgyénbe, Salloba. *Lutzanap*: Késmárkon, Váriban, Zilahon, Défen, Debreczenbe, úrógdön, Gyirgyoban, Jászón, Sztropkon, Kőrmenden, Kőrmesinben, Nyárhidon. *Thámas nap*: Bártfan, Tokajba, Nitrán, Maroton, Putnokon, Verebélyt, Nagy Vásfomba, Ujlakon. *Karátson előtt való tsótörtökön*: Aranyas Medgyesen, Berentsen. *Apro Szentek napján*: Kis Várdában, Vásáros Naménba. *David nap*: Dioszegén.

MAGYAR CHRONICA.

ANno Chr. 367. A' Magyarok Scythiából ki-készülnek. 373. A' Tanais vizén által kelvén tíz száz ezren, Európában jönnek.

380. A' Magyarok Pannoniában le-telepédnek.

401. Atillát a' Magyarok Hertzegöcké téstik.

416. Atilla Magyar Királlyá tétetik.

441. Atilla Német országot pusztította.

461. Tsaba, Atillának fia, 15000 Magyarral Scythiába méne, a' többi Erdélyben le-telepédnek.

744. A' Magyarok másodszor jönnek ki Scyth.

924. Henrik Császár frigyét téstzen vélek 9 esztend.

989. Sz. István Magyar Király léfzen, és regnál 49 esztend. 990. A' Magyarok keresztényecké léznek, Geyfa és szent István Király idejében.

1044. Henricus III. Császár nagy győzedelmeket vött Magyar országban. 1059. Béla I. Magyar Király léfzen 3 eszt. Ennek idejében a' Magyarok ismét a' pogány hitre kezdenek állani, de fő inditoit Béla Király le-vágatá.

1142. Geyfa II. Magyar Király 20 eszt. Ez az Erdélyi Szászokat nagy privilegiumokkal ajándékozta.

1146. Medgyes Erdélybe kezd épülni.

1150.

1150. Szász Sebes Erdélyben épülni kezd.
 1160. Nagy Szeben-is Erdélyben épülni kezd.
 1178. Colosvárt kezdik építeni.
 1198. Segesvár Erdélyben építtetik.
 1200. Szászvárost Erdélyben építik.
 1203. Brassó Erdélyben kezd épülni.
 1206. Besztertzét Erdélyben kezdik építeni.
 1239. Enyed Erdélyben építtetik.
 1240. A' Tatárok rabolják Magyar országot.
 1245. Lötse városa építtetik.
 1283. A' Tatárok másodszor rabolják Magyar országot. 1290. Cassa városa építtetik.
 1300. Fogarast Erdélyben építik.
 1324. Carolus IV. Bártfát fundálja, és lakosít edgyüvé kezdi helyhezteni. 1336. A' Tatárok Erdélyben 2 eszt. laknak, az után ki-verettetnek.
 1340. Szántalan Sáska jár Magyar országba.
 1342. Lajos Magyar Király 40. eszt. Ez meg-hajtá az Erdélyi Szászokat, Moldovát, Havas alföldét, és a' Rácokat. 1367. Sigmond Király születik. Ez a' 13. várafokat zálogba veré Szepesben. Meg-hal 1437 esztendőben, 9 Decembr.
 1380. Sibaris nevű Barát a' puska és álgyu lövést találja.

- lálja. 1303. Bajazates Sigmond Királyt meg-veri Nicápoly alatt. 1401. Sigmond Királyt az Erdélyi István Vajda meg-fogja : ki meg-szabadulván, Magyar országot újonnan meg-véfi, István Vajdát meg-öleti. 1394. Eperjes városát kezdik köfállal keríteni.
 1402. Thamerlanes nagy Tyrannus meg-hal.
 1415. Hufz János Prágai Tanító tüzre itéltetik, és meg-égettetik Constantiába a' keresztyén hitért.
 1419. Ziska János a' Tseh Országi Claftromokat rontya. 1420. Hufz János követte igaz vallásért a' Magyarok Moldovába számkivettetnek.
 1421. Második Amurates V I I I. Török Tsászár Brassó tartományát Erdélybe pusztította, és Brassó városából az egész tanácsot magával el-vízi; az elmaradt nép a' hegynek Várában tartatik-meg.
 1422. Sigmond Tsászár nagy haddal mégyen Siskára, de nem bír véle, hanem meg-verettetvén el-fut előtte. 1430. A' Tsehek Magyar országban várakat és várafokat vesznek-meg,
 1432. Amurates újobban pusztította tüzzel és vassal Brassó tartományát.
 1437. Paraszt had támad Erdélyben. 1438. Albert Ausztriai Hertzeg, Romai Imperator, Magyar és Tseh országi

országai Király 1 eszt. és 9 holnapig. Amuratest ki-
veré Magyar országból, és meg-vévé Dalmaciát a'
Velentzefektül. 1440. Lengyel László Magyar Ki-
rály regnál 4 eszt. Albert a' László Király fia szüle-
tik 12 Feb. és negyedfél holnappal az után Magyar Ki-
rályá koronáztatik. Hunyadi János Erdélyi Vajda lé-
szen. 1441. Hunyadi János Meczet Béket meg-veri
Erdélybe Sz. Imrénél, a' holott 20000 Török és 2000
Magyar vesze. 1443. Hunyadi János Nandor Fejér-
várnál vágte 30000 Törököt. Mátyás K. szül. 24 Feb.

1444. Lengyel László veszedelme Varnánál.

1445. László Albert király fia Magyar kir. 5 eszt.

Hunyadi János Magyar országai Gubernatorrá té-
tetik. 1448. Deszpót árultatása által meg-veretik
Hunyadi János, 18 Octobris.

1452. A' Könyvnyomtatás találtatik Moguntriában.
Capistratus János a' Kereszteseckel Magyar országra
jö. 1453. Hunyadi János Béts tartományát égeti a'
Magyar Coronáért, melly Frideriknél volt. László
Tsch királyá koronáztatik. Constantinápoli Maho-
met Török Tsászár meg-vészi 20 Maji. László ki-
rály Brassoba megyen, onnat Budára, regnál 6 eszt.

Nagy dög-halál világ szerte.

1455.

1455. Torda Erdélyben kezdett épülni.

1456. Hunyadi János Nandor Fejervárat meg-tar-
tya a' Mahomet ellen. Hunyadi János meg-hal Zem-
lénben. Hunyadi László a' Ciliai Grofot meg-öli

1457. Hunyadi János és Hunyadi Mátyás a' Ciliai
Grofnak meg-öléséért tömlöztben vettetnek Budán;
Lászlónak 3 nap mulva fejét vészik 24 eszt. korában,
és Mátyást Bétsbe viszik. László király Pragában
meg-hal, 18 esztendő korában.

1458. Hunyadi Mátyás Pesten Magyar királyá vá-
lasztatván, ki-szabadulásáért a' Magyarok Podebrá-
dinak fizetnek 50000 aranyat. 1459. Hunyadi Má-
tyás meg-koronáztatik. 1461. A' Török pusztittya
Váradot. 1463. Mahometet el-fogja Mátyás király
Jajtza alatt. 1464. Hunyadi Mátyás a' Magyar orszá-
gi Coronával, mellyet Fridric9 Tsászár 24 esztend.
magánál tartott volt, újobban meg-koronáztatik.

1479. Báthori István Erdélyi Vajda Kenizi Pállal a'
Kenyér mezején 65000 Törököt vág-le: a' holott
Magyarok 8000 vesztenek.

1485. Bétset Mátyás király éhséggel vészi-meg.

1490. Mátyás király Bétsbe meg-hal, 6 Apr. biro-
dalmának 33 esztendejében: melly napon Budán az

Orosz-

Oroszlánok-is mind meg-halnak. László II. Tseh Király választatik Magyar királyságra.

1492. Columbus Christof az új világot találja, a' hová másod esztendőn fokkészülettel újonnan bément, és meg-szállotta a' földet.

1517. Luther Márton a' Pápa indulgentiai ellen támad Witebergában, mellyeket Teczelius Barát Német Országban széllyel hordozván pénzen adogatott; honnan a' religio változása lön.

1521. Nandor Fejervárat Szulimán meg-vérfzi.

1527. Carolus V. Romát meg-vérfzi.

1528. Ferdinand János királyt Budából ki-üzé: másfok esztendőn meg-koronáztatik, de János király Budát viszfza nyeri. 1529. Szuliman Tsászfár Bétset három száz ezerezzel magával meg-szállá, 26 Sept. de szégyennel el-mene alola, 15 Octobr.

1530. I. Ferdinánd Budát ismét meg-vérfzi. A' nap fénytellyességgel el-vefz. Az Auguftana Confessio V. Carol Tsászfár előtt az Imperium Gyűlésében kiadatik. Szulimán Brassó tartományát pusztította.

1541. Budát meg-vérfzi 2 Sept. 1543. Valpot, Sokloft, Esztergomot, Fejervárat és Pétset a' Török meg vérfzi.

1552. Tömösvárat a' Török meg-vérfzi. Egervárat-is meg-

meg-szállja 10 Septem. De meg-tér alola 13 Octobr.

Item, Az Olahok a' nyirséget dullyák.

1565. Suendi Lázár Tokajt meg-szállja, és osztán fok várakat meg-vérfzen. 1566. Szigetet Szulimán Tsászfár nagy erővel meg-szállja: Zerinyi Miklos válla serénkedvén benne, 3000 Törököt ront alatta, de maga-is fokára el-fáradván és meg-sebefedvén, a' kilentzedik ostromon meg-öletik a' vár hidgyán.

1570. Szöts László hada, kit fekete ember hadának-is hinak, Bala szent Miklos alatt meg-veretik.

Egész Magyar országban 2 esztendeig nagy éhség tart. 1571. Ruber János Cassai Gen. Kállo várát építi. Item, János Vajda meg-hal. Báthori István Erdélyi Vajdává tétetik. 1572. II. Rudolphus Magyar Királya koronáztatik Pofonba 25 Sept. Ujtsillag támad.

1573. Báthori István Fogarast meg-vérfzi, Bekes Gáspártól. 1576. Báthori István választatik Lengyel Királya, 1 Maji: és Báthori Christof Erdélyi Vajdává.

1577. A' Török a' Szikszai fokadalmat praédálja, de viszfza nyerik 11 Novemb. 1581. Báthori Christof Erdélyi Vajda meg-hal, Sigmond a' fia választatik helyében. 1582. Az Uj Kalendariom támad, de derekasban 1600ban vövék-bé. 1585. Géczi János Erdélyi

lyi Gubernátorrá választatik. It: Nagy éhség és döghalál Erdélyben és Magyar országban.

Item, A' Thuri sokadalomkor a' Török fel-veretik.

1586. Báthori István Lengyel Király meg-hal.

1588. Szikszó alatt másodszor meg-veretik a' Török. 1589. Gétzi János Erdélyi Gubernator meg-hal.

1590. Nagy föld indulás jön Béts és Pofon körül; Erdélyben-is Brassó táján, Brassóban olly völt, hogy a' harangok a' tornyokban szót adtanak, sok házak, épületek le-romlottak, a' bört-is a' Templomnak első Chorusában.

1591. Botskai István Váradra jö a' Generaliságra. Sok égi tsudák láttatnak Éészak felé, Decemberben.

A' Bosznai Bassa nagy rablást téfszen Horvát országban, melly miatt a' frigy-is fel-bomla.

1593. Báthori Sigmond el-hajol a' Töröktől. Horvát országban a' Kupa vizénél meg-veretik a' Török. Item, Filek várát, Szabadkát, Dévént, Szétsént, Hajnatsköt, Kékköt, Szamosköt, Drégelt, Palánkot, Bujákot Tiffenbach Christof három hét alatt megvéfszi.

Item, Szinán Bassa Palotát meg-véfszi.

1594. Groff Nadafdi Ferencz Groff Zerinyivel Berentset, Babotsát, és több helyeket Also Magyar országban

szágban a' Töröktől el-véfszik, és némelly részeit földig rontják. A' Tatárok ki-jönek Husztnál Magyar országban, s-nagy rablást égetést téfsznek. Báthori Sigmond öt urat vágat-le: Kendi Sándort, Iffiu Jánost, Kendi Gábort, Forro Jánost, és Szent Egyedí Gergelyt. Nagy Györt Szinán Bassa meg-véfszi.

1595. Esztergomot Groff Manzföld meg-véfszi. Báthori Sigmond Lippát és Jenőt meg-véven, Szinán Bassát Havasalföldében meg-veri. Maximilián Hertzeg, Szent Miklóst, és azon kívül edgynéhány Török Castélt rontat-el.

1596. Azon Groff Nadafdi Ferencz, Pálfi Miklóssal és több Capitányokkal, Tata várát minden magok kára nélkül Petárdával meg-vötték a' Törököktől, és a' benne valókat le-vágták. A' Török és Tatár Lippát meg-szállja; de az Erdélyiektől el-üzetnek-alola. Báthori Sigmond meg-szállja Tömösvárat, de hejában. Esztergomot és Vácot viszsza nyerik a' Töröktől. Hatvant-is meg-nyerik Maximilian által. Eger várát III Mahomet Török Tsászfár meg-szállván másfél száz ezer emberrel, három hét mulván meg-véfszi, 12 Oktobr. Nyári Pál fogságba esik több arackal. A' Keresztes mezején Maximilián, Báthori

Sigmondal és Tiffenbackal a' Mahomettül meg-ve-
retne: A' holott elsőben a' Keresztyének nyerik u-
gyan, és néhány ezeret le-vágnak a' Törökökben,
kiknek hátokon szintén a' Tsászárságig menni-
de ök a' pradáknak esvén, a' Török viszsza tér, és in-
kább csak tapodtatta a' rendetlen népet. Keresztyén
vesztet 5 vagy 6 ezer: a' pogányok többen 12 ezernél

1598. Nagy György Istent tsudájára viszsza nyerik a'
Keresztyének. Báthori Sigmund Rudolphus Tsá-
szárnak ajánlja Erdélyt, ő maga Opuliába megyen.
Rudolphus Váradot el-foglallja. Báthori Sigmund
ismét viszsza jő Siléziából, és az Erdélyiek-is melléje
állanak. Váradot a' Török hejában vija. Budát-
Mátyás Hertzeg, mert a' fok első miatt el kellett a' lo-
la menni.

1599. Báthori Sigmund Erdélyt hadgya Báthori
Andrásnak, ő maga Lengyel országba megyen: a'
felesége Erdélyből ki-küldetik. Mihály Vajda meg-
veri Báthori András hadát, 28 Oktob. Eö magát a'
Cárdinált-is meg-öli.

1600. Kanisát a' Török meg-vészi.

Básta György Mihály Vajdát ki-üzi Erdélyből.

1601. Az Erdélyiek Báthori Sigmundot Moldová-
ból

ból titkon ki-hozzák ismét Kolosvárra. Bástának
butsu adatik. Básta meg-veri Sigmondot Goroszló-
nánál, 5 Aug. Sigmond ismét Moldovába megyen,
és viszsza jő Töröckel Tatárral Novemberben. Bá-
sta kényszerített ki-jöni Szakmárra. A' Tatárok
nagy rablást téstnek Erdélyben.

1602. Mihály Vajda meg-öletik. Báthori Sig-
mond fel-megyen Prágába. Básta meg-veri Székely
Mosest Fejervárnál. Besztertzét vitattya Erdélybe.

1603. Székely Moses Töröckel Tatárral el-foglal-
lja Erdélyt. Szeben és Segesváron kívül a' Nemef-
séget-is hozzá hajtya. Végre meg-veretik Brassónál,
holott ő maga-is el-vész. Nagy drágaság Erdélyben.

1604. Kállo várát 29 Okt. Cassa városát 31 Oktob.
Botskainak meg-adgyák. Nádasdi Ferencz Sárvárat
meg-hal 4 Jan. életének 57 esztendejében.

1605. Básta György a' Tokai Németeket megsegíti.
Szakmárt a' Németek meg-adgyák Botskainak, és
ki-menvén belöle, le-vágnak az útbán. Botskai
István Fejedelemségre választatik. Thanhauser Fi-
leki Capitán Botskaihoz hajol, és Filek várát fel-ad-
gya Redai Ferencznek. Botskai Erdélyben Medgye-
sen Fejedelemmé tétetik, az után a' Vezértül meg-

koronáztatik a' Rákos mezején. Rákoczi Sigmund Erdélyi Gubernátorrá tételik. Esztergomot a Török meg-vérfzi. A' Tekintetes és Nágs: Báthori István Ország Birája Etsedben meg-hal 28 Julii.

1606. A' Lippai Ráczok, kik az előtt Lippát elárulván a' Töröknek adták vala, le-vágják a' benne való Törököket, és a' várat Botskainak adgyák. Világos várát és Somlyót-is meg-adgyák Botskainak.

Váradot a' benne való Németek meg-adgyák, ki-menvén belöle 22 Novembris. Botskai István meg-békéllik Rudolphus Tsászárral; és a' két Tsászár között békeséget szerez 20 esztendőre. Azon esztendőben hirtelen meg-hal Cassán, 28 Decembr.

1607. Rákoczi Sigmund Erdélyi Fejedelemségre választatik. 1608. Rákoczi Sigmund butsuzik Erdélytül, és ismét Magyar országba jö. Mátyás Auszriai Hertzeg Magyar Királlyá koronáztatik.

Báthori Gábor Erdélyi Fejedelemségre megyen.

1611. Báthori Gábor Szebenbe bé-menvén, lakosait kintsektül fegyverektül meg-fosztya.

1612. Rudolphus Tsászár és Magyar koronás Király Prágában meg-hal, 20 Jan. A' Nagyságos Magotsi Ferentz Cassai Generalis meg-hal 28 Februarii.

1613. Bá-

1613. Báthori Gábor Erdélyből ki-jövéen Váradra szál, és ott Velentze nevü utzában véletlenül meg-öletik, 27 Octobr. Bethlen Gábor helyette Erdélyi Fejedelemségre választatik.

1614. Szilási János és Ladányi Gergely a' Báthori Gábor haláláért a' Medgyefi toronyból alá-hánytatnak. 1616. Thurzo György Palatinus meg-hal, Forgáts Sigmund választatik helyében.

1618. II Ferdinándus Magyar Királlyá választatik. Eöfzel nagy üstökös tsillag láttatik.

1619. Mátyás Tsászár és Magyar Király meg-hal Bétsben életének 60 eszt. Cassának edgy része megég.

Bethlen Gábor Erdélyből nagy haddal jö-ki 21 Sep. és Cassaba szál. Doczi András Cassai Generalis az előt fogságba esik, és fogva fogarasba viterik.

Bethlen Gábor a' Fölső Magyar országi Statufokkal Gyüleést tart, és az után Pofonba megyen az ország Gyülésére.

1620. Erdélyben nagy föld indulás léfzen.

Bethlen Gábor másodszor Cassáról ki-indulván, Besztertze Bányára megyen Ország Gyülésében. Bé-menetelekor történetből a' Conrectort ablakról nézésében meg-lövik. Budáról Török Követ jö hoz-

zá nagy pompával 28 Junii. Bethlen Gábor Besztertze Bányán Magyar Királlyá választatik, 25 August.

Rákoczi Sigmond Szerentsen véletlenül meg-hal 27 Decemb. és az udvara népe közzül is sokan meghalnak. Vácot a' Török meg-vész. Groff Tamper Poson vára alatt vész.

1621. Groff Buquoy Ersek-Ujvárnál meg-öletik, minden hadi eszköze ott marad, és tábora viszsza-megyén. Forgats Sigmond Palatinus meg-hal. Thurzo Sztanislo választatik helyében Palatinusá.

1622. Eleonora II Ferdinánd házasság társa Posonban meg-koronáztatik. Nagydög halál serte séllyel.

1623. Bethlen Gábor Erdélyből ismét ki-jöven, a' Tisán által költözik Septememberben.

1624. A' Jegendorffi Hertzeg, Johann-Georgius meg-hal Lötsén. Item: II Ferdinánd, és Bethlen Gábor közötti békeség léfjen Bétsben.

1625. Thurzo Sztanislo Palatinus meg-hal: Eszterhási Miklos választatik helyében. Batyáni Ferentz meg-hal Szalonakban; el-temettetik Német-Ujvárat. Budán majd ezer ház ég-el, és sok emberek.

1626. Bethlen Gábornak feleségül hozatik a' Brandeburgumi Fejedeleme aszszony Catharina.

III Fer.

III Ferdinánd a' II Ferdinánd fia, atya életében Sopronba Magyar Királlyá koronáztatik. Manzföld hada Fölső Magyar ország részeit pusztítja: dög miatt vész: a' maradéka Siléziában költözik. Maga is az után Boszniában Rakova városba meg-hal. Johann-Ernestus Bájmári Hertzeg Szent Mártonba meg-hal, 4 Decembris.

1627. III Ferdinánd Tseh Királlyá koronáztatik.

1629. Lengyel Király a' Sueciai Királlyal frigyet köt 6 esztendőre. Bethlen Gábor Erdélyi Fejedeleme meg-hal, 26 Novembris. Regnált 17 esztendeig.

1630. Bethlen Gábor el-temettetik Fejérváratt. A' Tekintetes és Nagyságos Rákoczi György hivatattatik az Erdélyi Fejedelemségre. A' Suecus hadal jó Német országra.

1631. Alagi Menyhárt Cassai Generalis meg-hal.

Eszterhási Miklos Palatinus edgynéhány ezer magával Fölső Magyar országba jó Januariusban, az Erdélyi Fejedelemmel való tractára, és ott Husvétig marad.

1631 és 1632. A' parasitok Cassa környül fel-támadnak, és edgynéhány ezren öfve-gyülvén, a' Nemefek közzül némellyeknek nagy károkat téfnek: de mind szép szerrel, s-mind erővel le-tsendeséttetnek:

E s

sokak.

fokoknak orrokat, fülöket el mettzik a' rebellionak emlékezetért, az ő Hadnagyok pedig Tsászárs Péter Cassan fel-négyeltetett. Groff Bethlen István Etsedben meg-hal. Perényi Ferentz meg-hal.

1632. III Sigmund Lengyel Király meg-hal, életének 66, és regnálásának 45 esztendejében.

Gustavus Adolphus Sueciai Király életének 36 esztendejében, és Groff Pappenhajm, Német Tsászárs mezei Generalissá, a' viadalon Lützn városnál Misniában meg-ölnék. Fridericus a' Palatinátus néhai Fejedelme, és Tsehek számkivetet Királlya meg-hal életének 36 esztendejében.

1633. Groff Nádasdi Ferentz Sárvárat meg-hal.

László-Sigmund, az III Sigmod öregbik fia, Lengyel Királlyá koronáztatik attya helyében, életének 28 esztendő korában. Eperjess a' Tsászárs és Erdélyi Fejedelmek között, az ő Commissarius által compositiora való Gyűlés tartatik. Ezen esztendőben Pünköszt, és az után sokatlan nagy hidegek, derek, és havak vóltanak, mellyek mind kertbéli és mezőbéli veteményekben sok károkat tőtenek.

Erdélyben süllyel a' dög-halál grafsál.

1634. Egész Eösz által semmi eső nem lőtt, azért a' nagy

a' nagy szárazság miatt, a' derek-is ottan reá érkezvén, sok földeket bé nem vethetnek, melly miatt drágaság-is következik. Trentsin Vármegyében az árvizek nagy kárt tésnek, mind emberekből, barmokban, és hév kútakban.

1635. Iffiu Groff Nádasdi Ferencz, 12 esztendő korában Vas Vármegyei főispánságra esküszik.

Az árvizek Cassa, Bártfa, és a' Tisza környül sok károkat tésnek. Forgáts Miklos Cassai Generalis meg-hal. Azon esztendőben felette hó;su, kemény, és ártalmas tél leszen. Gál napján Liptóban és a' Bánya városokon nagy föld-indulás leszen.

1636. Rákoczi Pál meg-hal.

Groff Homonnai János a' Generalisságra választatik. Galgocz városa meg-ég.

Szalontánál meg-ütköznek a' mi hadaink a' Töröckel, 6 Octobrjs.

III Ferdinand Magyar és Tseh országnak Királlya, Romai Királyságra koronáztatik Ratisbonában.

1637. II Ferdinánd Romai Tsászárs meg-hal, idejének 58, Magyar országi Királyságának 19, a' Tsehekének 20, és Német országinak 18 esztend. Pázmán Péter, Cárdinál és Esztergomi Ersek meg-hal.

1638. Groff

1638. Groff Thurzo Mihály Szepes Vármegyének Főispánnya meg-hal. Ugyan azon esztendőben igen száraz Kikelet és Nyár leszén, honnan a' kerti és mezei veteményeknek s terméseknek sük volta, vizeknek ki-száradása következik.

1639. Egész Magyar országban nagy drágaság leszén a' felső esztendőbeli szárazság miatt.

1640. Balassa Gyarmator és Onadot meg-^{ker}íti a' Török. Item: Debreczennek a' szine meg-ég.

Nyári István Cassai Generalis leszén.

1641. Nitra Vármegyében Tardoskeddit, Körösturt, és Mezö-Kesit el-rabollya a' Török.

Göncznek nagy része két izben el-ég.

1642. 4 Martii, Erdélynek és Magyar országnak Statutától, szabad válasítás szerint rendeltetik Iffiu Rákoczi György Urunk ö Nagysága, mostani kegyes Fejedelmünknek halála után, legitimus Successorának a' Fejedelemségben.

Ez esztendőn, Erdélyben, a' Szilágyban, és Magyar országban-is sok helyeken a' kemény dér a' sölő hegyeken nagy kárt teszén, melly miatt azon tartományokban a' bornak szüksége leszén.

1643. Nyári István Cassai Generalis meg-hal.

Item

Item: Iffiu Rákoczi Györgynek menyeközöi solennitással celebráltatik Gyula-Fejérvárat, 3 Febr.

Nagy Pénteken 6 és 7 óra között, Eperjes városában 40, és kívül-is a' hostátban edgynéhány házak égnek-el. Hatháznak-is edgy része meg-ég.

A' B I S S E X T I L I S Esztendőről.

Mivel-hogy nem mindenek értik, mi legyen a' Bissextilis Esztendő, akarám azokért, kik olvasni nem róstellik, edgy szóval meg-jelenteni.

Mint-hogy a' fejünk fölött tündöklő Napnak mindennapi látható forgása kívül, mellyel Nap-keletről Nap-nyugatra vitetik, más tulajdon forgása-is vagyon, mellyel az Nap, egész esztendő által, tsak edgyszer kerül

kerüli által a' *Zodiacust*; Az honnan az *Astro-*
nomusoknál az esztendő azt az időt telzi,
 mellyben az Nap az ő tulajdon forgását el-
 kezdvén a' *Zodiacusnak* (amaz égi abrantsot
 nevezik annak, kit az Nap esztendőnké-
 meg-jár) valamelly részén, ismét ugyan
 azon helyre visszajár. Ezt penig az
 Julius Császárnak számlálása szerént 365 nap-
 ban, és hat órában végezi-el, és hogy idő-
 vel ez a' hat óra meg ne háborítaná az eszt-
 tendő folyását, azt rendelé, hogy mindenik
 negyedik esztendőben, Bójt-elő hónap 24
 napja után, edgy töldalék napot (némel-
 lyek Mátyás ugrásának-is nevezik) vetnének
 közbe: úgy hogy akkor 29 napja lenne
 Bójt-elő hónap, holott egyéb közönséges
 esztendőkben tsak 28 napjai vannak a' meg-
 nevezet hólnapnak. Es efféle 366 napokból
 álló esztendő hivattatik *Bissextilisnek*.

